

Pædagogisk Idræt

Pædagogisk idræt:

Pædagogisk idræt defineres som idræt, leg og bevægelse i en pædagogisk sammenhæng. Det er en måde at sætte fokus på bevægelse, idræt og sundhed gennem leg og læring.

Pædagogisk idræt handler altså ikke om at gøre børnene til elitegymnaster eller professionelle boldspillere. I pædagogisk idræt er der altid et pædagogisk mål, eksempelvis at fremme børnenes sociale relationer, og idrætten bruges som et pædagogisk redskab til at nå målet.

Vestbyens Dagtilbud & SFO er blevet certificeret idrætsinstitution den 1.-5.-2014.

Konceptet er udviklet i et samarbejde mellem Danmarks Idrætsforbund og Peter Sabroe Seminariet. Den første børnehave blev certificeret i 1997, og der er i dag mere end 60 certificerede idrætsinstitutioner på landsplan.

Politik:

Børnene skal, fra de er helt små, vænnes til at være fysisk aktive og bevare glæden ved bevægelse og fysisk aktivitet, så det bliver en naturlig del af deres hverdag.

Idræt/bevægelse og motorisk udfoldelse for børnene organiseres således, at det bliver starten på en livslang glæde ved at bevæge sig og udfolde sig kropsligt.

Kosten er kroppens brændstof, og derfor er det vigtigt, at vi fylder det rigtige brændstof på børnene således, at de får optimalt udbytte af den leg og læring, vi tilbyder.

Dokumentation:

Erfaringer viser, at fokus på fysisk aktivitet udvikler børnenes kreativitet, handlekompetence, bevægelsesglæde, sprog, sociale kompetence, etik, moral m.v. Derved skabes en kultur, hvor udvikling og dannelse også foregår gennem fysiske aktiviteter.

Gennem pædagogisk idræt styrkes børnenes fysiske, psykiske, sociale og kognitive udvikling.

Leg:

Legen er børnenes vigtigste aktivitet. Igennem legen oplever og indtager børnene verden, og igennem legen erfarer børnene sig selv og hinanden. Leg er med til at styrke fællesskabet og børnenes indbyrdes relationer. Leg udvikler børnenes fantasi, kreativitet, tolerance og fremmer demokratiske spilleregler.

Bevægelse:

Gennem bevægelsen styrkes børnenes grov - og finmotorik, og deres sanser udfordres. En velfungerende motorik fremmer børnenes forudsætninger for at udvikle sig og lære nyt.

Idræt:

Idræt har fascinationskraft og konkurrenceelementer, der virker motiverende og udfordrende for børnene. Igennem idrætten lærer børn at forstå, følge og udfordre fælles regler og de får erfaring med egne og andres styrkesider og begrænsninger.

Herigennem vokser forståelsen og tolerancen af forskellighed.

Sundhed:

Sundhed er en tilstand af fysisk, psykisk og socialt velbefindende. Ved at fokusere på børnenes sundhed og fremme gode vaner omkring bevægelse og kost, skaber vi harmoniske børn med livsglæde og overskud i hverdagen.

Pædagogiske principper og metoder:

Leg og læring – krop og bevægelse er uadskillelige størrelser. Barnet oplever sig selv og sin krop ved at bevæge sig, ligesom det oplever og erfarer verden gennem kroppen og sanserne. Når barnet bruger sin krop stimuleres deres sanseapparat og de lærer nyt – vi ønsker derfor, at barnet skal være aktiv så længe som muligt både indenfor og udenfor. Barnet skal hver dag gynge, hoppe, hinke, løbe, tumle, klatre osv.

Barnet leger og lærer ved at udfolde sig på de præmisser, som er typiske for dets alderstrin. Læring er en proces, hvor barnet tilegner sig viden og kunnen gennem de erfaringer, det gør sig i samspil med andre – altså i legen. Barnet er kompetent og kan være sin egen lærer, ligesom det kan lære gennem andre børn og ved at spejle sig i de voksne.

Vi skaber derfor rammer for børnene, som tilgodeser både strukturerede aktiviteter og muligheden for selv at vælge og for at udfolde sig frit. De voksne respekterer børnenes leg og fungerer vejledende, inspirerende og støttende. De voksne er opmærksomme på at være gode identifikationsmodeller for børnene, de deltager og handler aktivt, de udforsker verden sammen med børnene og er opmærksomme på det enkelte barns ønsker og behov.

Fysiske rammer og struktur i Bulderby:

I 2017 fik muligheden for at få indflydelse på, hvordan en ombygget ny institution skulle se ud, og vores fokus var selvfølgelig, at der skulle være plads til, at børnene kunne udfolde sig motorisk – både ude og inde.

Derfor valgte vi, at der midt i huset skulle være en motoriksal, som både vuggestue og børnehave kunne have adgang til.

Det sidste nye er, at der på fællesarealerne er kommet nye legemiljøer, som opfordrer børnene til fysisk leg, men i mindre grupper. På legepladsen valgte vi, at beholde al den jord, der var i overskud ved udgravningerne og ligge det i "bakker". Derfor er vores legeplads nu et meget kuperet terræn, - og med mange høje træer. I 2011 fik vi gennem Matasfonden nogle fondsmidler, som skulle bruges til at plante træer, hvilket vi i høj grad nyder meget nu, da vi har vores egen lille skov. Vi har også i 2020 fået nye legeredskaber, som bruges flittigt af børnene.

Vi har flere gange i hver uge mulighed for at benytte hallerne i Struer Energi Park – ligesom Stadion benyttes flittigt, når vi har cykeldage

Vi arbejder med at tænke bevægelse ind i alle vores aktiviteter; om det er kreative sysler, en tur i skoven, samlinger, læseindlæring eller de daglige rutiner omkring spising og påklædning. Vi forsøger at fremme bevægelsesdelen og synliggøre den læring, der ligger deri.

De tre læringsrum:

I vores planlægning og indretning af hverdagen bruger vi modellen 'De 3 læringsrum' som pædagogisk værktøj, for at sikre en alsidig hverdag for børnene. Vi er ligeledes bevidste om de fire fokusområder – fysisk, psykisk, social, kognitiv – så vi sikrer at vores hverdag stimulerer alle aspekter af børnenes udvikling.

1. Læringsrum. Voksen – barn. "Den voksne går foran barnet."

Den voksne styrer børnenes aktivitetsforløb. Her opstiller den voksne målene for aktiviteterne og definerer indholdet. Eksempelvis en aktivitet der stimulerer børnenes sociale kunnen.

2. Læringsrum. Barn – voksen. "Den voksne går ved siden af barnet."

Børnene definerer selv aktivitetens ramme og indhold og har mulighed for at eksperimentere, fundere, overveje og afprøve mulighederne. Den voksne støtter og vejleder børnene, når der er behov for dette, eller indgår i legen på deres præmisser.

3. læringsrum. Barn – barn. "Den voksne går efter barnet."

Børnene leger sammen uden den voksne, og den voksne har mulighed for at iagttage børnenes aktiviteter.

Vi lægger vægt på at børnene kommer ud hver dag, og i børnehaven sætter vi ofte en pædagogisk idrætsaktivitet i gang på legepladsen. Dette er med til at samle børnene og give dem et fælles udgangspunkt for dagens lege.

Dokumentation og evaluering:

Vi evaluerer og dokumenterer vores arbejde via billeder på infoskærmene og Daycare. Således fastholder vi vores pædagogiske principper og udvikler vores kompetencer indenfor den pædagogiske idræt. På personalemøder evaluerer vi i plenum.

DE FIRE FOKUSOMRÅDER.

Fysisk. Psykisk. Social. Kognitiv.

Fysiske udfordringer:

- Giver børnene en bedre kropsbevidsthed, hvorigennem de lærer deres egen krops muligheder og begrænsninger at kende.
- Udvikler børnenes motorik. Derfor skal børnene bevæge sig på alle tænkelige måder – løbe, gå, kravle, klatre, rulle, balancere – på legepladsen, i hallen, i svømmehallen osv.
- Giver børnene succesoplevelser, som øger deres selvværd og selvtillid. "Jeg kan noget i dag, som jeg ikke kunne i går - i går skulle jeg holde en voksen i Hånden, da jeg skulle hoppe ned – i dag kan jeg selv!"
- Gør børnene selvhjulpne / automatisere børnenes færdigheder, så de stadig bliver bedre og hurtigere til det, man kan forvente i forhold til alder.
- Udvikler gode idrætsvaner, som følger børnene gennem livet.

Nøglebegreber:

Motorik, koordination, balance, kropskendskab, beherskelse, kropsbevidsthed, motoriske færdigheder, kondition, styrke, kropsudtryk, kropslig kommunikation, kropslige handleformer, øve, prøve, mestre m.m.

Psykisk udvikling:

- Lære børnene at mærke deres sindsstemning og give udtryk for deres følelser. "Jeg er sur/glad/trist/vred!"
- Lære børnene at kunne tabe og vinde og have det godt med sig selv og kammeraterne efterfølgende.
- Give børnene oplevelsen af at blive set, hørt, respekteret og anerkendt af andre børn og voksne.

Nøglebegreber:

Selvværd, selvtillid, stabilitet, dannelse, selvindsiget, at turde, at ville at melde til og fra, positiv selvopfattelse, tage initiativ, give udtryk for følelser, tillid, vente på tur, problemløsning m.m.

Nøglebegreber:

Kreativitet, sprog, overblik, tælle, forstå en meddelelse, erkendelse, forstå og acceptere regler/normer, omstillingsevne, evne til at reflektere, bruge hukommelsen/huske, kritisk tænkning, regler m.m.

Kognitiv udvikling:

- Gør at børnene lærer lettere og hurtigere.
  - Gør børnene i stand til at forstå og udføre en besked.
- Gavner børnenes fantasi og kreativitet
- Styrker børnene sprogligt, så de kan give udtryk for deres holdning - "Hvad vil jeg i dag?"

Social udvikling:

- Gør børnene i stand til at kunne og ville rumme andre end sig selv. På den måde lærer børnene at danne venskaber.
- Gør børnene i stand til at indgå i et fællesskab, så de kan opføre sig som én af gruppen og indordne sig efter normerne
- Lærer børnene sociale spilleregler. "Jeg venter på at det bliver min tur. Jeg må ikke slå og drille osv.

Nøglebegreber:

Respekt, accept, ansvar, adfærd, norm, indordne sig, være opmærksom, samarbejde, empati, medansvarlighed, forhandlingsevne, kommunikation, at føle sig solidarisk, vise hensyn m.m.

Personaleudvikling:

Vi har løbende kontakt med Via i Århus, hvor vores underviser Grethe Sandholm arbejder. For at arbejde med pædagogisk idræt er det vigtigt at være motiveret og have den nødvendige faglighed. Derfor får personalegruppen løbende relevante kurser, der kan inspirere til nytænkning. For at fastholde den idrætspædagogiske profil bliver nyansatte også introduceret til metoden.